

Opinia prawna**dot. wydania decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego po upływie podstawowego terminu przedawnienia w przypadku ustanowienia hipoteki.**

W oparciu o zaktualizowany stan faktyczny przedstawiony w Karcie informacyjnej oraz karcie kontowej i liście zaległości, dotyczący przedawnienia zobowiązania podatkowego w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych (sprzedaż nieruchomości PPR) podatnika w kwocie zobowiązania głównego zł. oraz w nawiązaniu do opinii prawnej Nr PUS/R/006/376/2008 z dnia 13.2008r wyjaśniam, co następuje:

Bieg terminu przedawnienia dla zobowiązania wynikającego z deklaracji PIT-23 rozpoczął się z końcem 2004r. Dla skutecznego przerwania lub zawieszenia biegu terminu przedawnienia doszło jeżeli przed upływem 5 lat zaistniały lub rozpoczęły się okoliczności mające wpływ na jego bieg. W opiniowanej sprawie w dniu 2.2009r wszczęto postępowanie karno-skarbowe z art. 265 § 1 k.s.k. z powodu nie złożenia PIT 23 po sprzedaży nieruchomości w dniu 2004r, uszczuplenie majątku. Z uzupełnionego stanu faktycznego wynika, że wyrok w niniejszej sprawie zapadł 1.2010r (prawomocny z dniem 1.2010r).

W prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym na podstawie wystawionego na zobowiązanie tytułu wykonawczego w dniu 1.2010r zastosowano środek egzekucyjny (zajęcie wynagrodzenia za pracę). Środek ten i tak nie wpłynął na bieg terminu przedawnienia, gdyż miał miejsce w okresie zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Zajęcie rachunku bankowego z dnia 2009r było nieskuteczne (brak rachunku bankowego).

Zobowiązanie zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej w Nr. / - data wniosku
Jr, data wpisu -

W takim stanie sprawy uznać należy, że doszłoby do przedawnienia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych pani w dniu 2010r, gdyby nie ustanowione wcześniej, jeszcze przed upływem terminu przedawnienia, zabezpieczenie hipoteczne.

Zgodnie z art.70 § 8 ustawy Ordynacja podatkowa, nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką lub zastawem skarbowym, jednakże po upływie terminu przedawnienia zobowiązania te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu.

W konkluzji zobowiązanie podatkowe podatnika nie uległo przedawnieniu.

W opinii prawnej Nr PUS/R/006/376/2008 z dnia 20.08.2008r zajęłam stanowisko, że w przypadku gdy przed upływem terminu przedawnienia zobowiązanie podatkowe zabezpieczone zostało poprzez wpis hipoteki, nie ma przeszkód aby w celu wszczęcia egzekucji z nieruchomości wydać decyzję podatkową określającą wysokość zobowiązania, z ograniczeniem możliwości egzekucji tylko do przedmiotu hipoteki.

Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do sytuacji patowej – bowiem organ podatkowy posiadałby nieprzedawnione zobowiązania podatkowe których nie mógłby zaspokoić z przedmiotu hipoteki, z uwagi na brak ostatecznej decyzji podatkowej.

Dlatego uważam za celowe i nie pozostające w sprzeczności z prawem, podjęcie czynności zmierzających do wydania decyzji podatkowej w tej sprawie. Ewentualne uruchomienie kontroli instancyjnej (w przypadku wniesienia odwołania od decyzji wymiarowej), pozwoli również na weryfikację stanowiska organu podatkowego zajętego w tej sprawie oraz ustalenie sposobu

postępowania w innych, analogicznych sprawach.

Oczywiste jest, że dotyczy to sytuacji gdy nieruchomość na której ustanowiono zabezpieczenie hipoteczne stanowi nadal własność podatnika. Jeżeli własność nieruchomości przeszła na inną osobę – pozostaje droga sądowa (tak jak stanowisko w poprzedniej opinii).

W wyroku z dnia 15 września 2009 r. sygn.akt I SA/Po 292/09 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu

wyegzekwowana, a następnie zwrócona kwota, co do zasady i co do wysokości ma oparcie w przepisach prawa. Fakt zastosowania środka egzekucyjnego innego niż dopuszczalny w myśl art. 70 § 8 O.p., nie uprawnia do przyjęcia, że spełnione w ten sposób świadczenie staje się nadpłacone lub nienależne. Uchybienia organu egzekucyjnego nie niweczą bowiem materialnoprawnych podstaw ustalonego zobowiązania. Upływ terminu przedawnienia wobec istniejącego zabezpieczenia w postaci hipoteki, oceniać można tylko w kategoriach ograniczenia stosowania środków egzekucyjnych, a nie wygaśnięcia zobowiązania.

Częstochowa, dnia 2011-08-05

Karolina Krakowian
Marszałek Sądowy
Nr I SA/Po 365/96